

Sahibi:
Türkiye Şişe ve Cam Sanayii
İşçileri Sendikası adına
Ali AKIN
Nepriyatı fiilen idare eden
mesul müdür:
Kemal S. OKUR
Teknik Sekreter:
FIRUZ TAYMAZ
Teknik Sekreter yardımcısı:
KAMİL ÇAKIR

CAM - İŞ

Her ayın birinde çıkar meslekî, ilmi, edebî gazete

1
TEMMUZ
1962
PAZAR

Sayı - Yeni Seri No. 2

İdarehanesi: Cam - İş Sendikası — Paşabahçe

Fiatı 15 Kurus

İşçilerin Yeni kabineden istedikleri yine açıklandı

Çalışma Bakanlığına Bülent Ecevitin yeniden getirilmesini sendikacılar iyi karşıladı

Sosyal ve ekonomik reform hareketi gecikmemelidir

25 gün Kabine buhranı ile çalkalanan Türkiye'de nihayet Mecliste temsil edilen partiler ve bağımsızlar arasında cereyan eden görüşmelerden sonra A. P. dışındaki topluluklarla C. H. P. nin kabine kurması için karara varılmış ve kabine teşkil edilmiştir. İsmet İnönü'nün Başbakanlığı altında kurulan kabinede Çalışma Bakanlığına yine I. Koalisyon kabinesinde Çalışma Bakanlığını üzerine almış bulunan Bülent Ecevit getirilmiştir. Ecevit'in yine Çalışma Bakanı olması sendikacılar arasında çok müsbet bir intiba bırakmıştır.

Hükümet için partiler arasında varılan anlaşmaya göre imzalanan protokolda sendika ve işçi davaları hakkında kesin bir hükme rastlanmamıştır. Umumi hatlar içinde söz edilen çalışma hayatı ile ilgili konuların mübhem bırakıl-

ması üzücü olmuşsa da Çalışma Bakanı Bülent Ecevit'in başta grev ve toplu sözleşme kanun tasarısı olduğu halde sendikacıların bekledikleri yasaların Meclisten çıkarılmasına çalışacağına muhakkak gözü ile bakılmaktadır.

Memleketin en çok sıkıntı içinde kıvranan topluluğu hiç şüphe yok ki işçilerdir. Geçim sıkıntısının en ağırını çeken bu çalışan insanların çözümlemesini bekledikleri pek çok şeyin iki grupta toplandığı bir vakıadır:

- 1 — Temel iktisadî meseleler
- 2 — Sosyal reformlar

Bunları birer birer ayrıntılara bölecek olursak sunların gereğini hükümetin duyması zorunluğu ortaya çıkar:

- 1 — Vergi reformu yapılmalıdır. Çok kaza

(Devamı 3. cü Sayfada)

Paşabahçede akort çalışan işçiler de zam alacaklar

Yüksek hakem kuru'u, sendikanın son müracaatını müsbet cevaplandırdı

Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikasında çalışan işçilerin ücretlerine zam yapılması için Türkiye Şişe ve Cam fabrikaları

İşçileri Sendikasının çıkardığı ücretlere zam ihtilâfı kısmen de olsa işçiler lehine sonuç vermiştir. Yüksek Hakem Kuru-

lundan geçerek kesinleşen zam kararına göre Mart 1962 den itibaren yapılması gereken zamların akort sistemiyle açılan işçilere de uygulanıp uygulanmayacağı işçilerin sendika arasında ihtilâf konusu olmuştur. Yüksek Hakem kurulundan tefsir kararı istenmiş ve şu karşılık alınmıştır:

"İstanbul Paşabahçede kurulu Türkiye Şişe ve Cam fabrikasında çalışan işçileri temsilen Türkiye Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası ile işveren arasında çıkan Toplulukla iş uyuşmazlığı hakkında iş ihtilâfları Yüksek Hakem Kuru-

lunun 22.2.1962 tarih ve 46 sayılı kararının akortla çalışan işçilere tatbikinde tereddüde düşüldüğünde tazyikli mezkûr sendikamızın 26.4.1962 tarihli ve 6 sayılı yazısında istenmesi üzerine 3008 sayılı İş Kanununun 83. maddesi gereğince teşekkül eden Kurulumuz 7.5.1962 tarihinde Çalışma Bakanlığında toplandı. İstanbul II. Hakem Kurulunun 8.1.1962 tarih ve Bölge Çalışma Müdürlüğü sözlü 961-

(Devamı 3. üncü sayfada)

Bakırköy şûbe kongresi yapıldı

Sendika Başkanı Akın, işçilerin dertlerini dile getirdi ve Hükümet adamlarını tenkid etti, işsizliğe çare bulunmasını açıkladı

Türkiye Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası Bakırköy şubesinin senelik kongresi de yapılmıştır. Olgun bir hava içinde geçen kongrede, divana Ali Akın (Bşk.), Ali Çap, Reşat Gölge ve Faruk Dalgın seçilmişlerdir.

Faaliyet ve hesap raporlarının görüşülmesinden sonra, bu raporlar hakkında tenkid ve dilekler kısmına geçilmiştir. Üyeler, söz alarak şikâyet ve dileklerini açıklamışlar, daha son-

ra da Divan Başkanı Ali Akın, üyelerin bu şikâyet ve dileklerini şöyle özetlemiştir:

"Dertlerimiz çok, fakat biz bunları duyurabilme yollarını layıkıyla bilmiyoruz. Bugünkü hükümet tutumu, sendikacılık zihniyetini dejenere etmekte - dir. Vergi indirimi, işsizlik, sigortasının ihdası, işsizliğe deva ve İş Kanununun tadili gibi ana davalarımızın kısa zamanda halli vaadiyle oylarını

(Devamı 3. cü sayfada)

Kocatopçunun demeci

İşçi - işveren düzeninde grev hakkı zarurettir

Dr. Şahap Kocatopçu İşçi ve İşvereni nbazı konularda çekingen bir hali olduğunu bildiriyor — Sanayi hayatında idareci sınıfının iyi yetişmesi gerektiğini de bildiriyor.

İşverenler adına kongreyi ta-
kip eden ve sendikadan şikâ-
yetaçi Avni Kâhyaoğlu kongre-
de konuşmasını yaparken

Eski Sanayi Bakanı ve ha-
len İşverenler Sendikası Birliği
Başkanı Dr. Şahap Kocatopçu
durumuna ait suallerinizi ce-
vaplandırmıştır.

Şahap Kocatopçu; geçen haf-
ta dönmüş olduğu Avrupa'nın
yerli sanayimiz hakkında dü-

şünüşlerini ve bu arada intiba-
rını şöyle anlatıyor:

"Edindiğim intibaa göre harp
sonrası Avrupa'da en büyük ge-
lişmeleri sağlayan memleketler
de, yabancı sermayenin yardımı
önemli bir rol oynamıştır. Aynı
(Devamı 3. cü sayfada)

Züccaciye ithali durdurulmalıdır

Şişe Cam fabrikaları Genel Müdürü Şahap Kocatopçu yerli imalatın dış memleketler kalitesine ulaştığını bildirdi, Sendika olarak züccaciye ithali ni protesto ediyoruz

Türkiye İş Bankası Şişe ve Cam Fabrikaları Genel Müdürü Dr. Şahap Kocatopçu'nun Avrupada inceleme gezisine çıktığını bildirmiştik. Sayın Genel Müdür incelemelerini bitirerek yurda dönmüştür. Memleketimizde Avrupa Züccaciye mamulleri kalitesinde ve hatta bir çok dallarda onlardan da zarif ve şık imalat yapan işyerlerimiz varken züccaciye ithalatına müsaade edilmesi işçi ler ve onların menfaatlerinin koruyucusu olan CAM - İş Sendikası tarafından üzüntü ile karşılanmıştır.

Türkiyede imali ve ihtiyacı karşılaması mümkün olan sanayi mamulleri ithali cihetine gidilmesi döviz sıkıntısı çeken memleketimiz için hiç de hayırlı sonuçlar vermeyecektir. Biz ithalatın durdurulmasını ve kotalarda züccaciye eşyasına yer verilmemesini istiyoruz. (Devamı 3. cü sayfada)

Tarım işçileri yardım görecek

Beynelmîlel İçki ve
gıda işçileri
Federasyonunun
kararı ilgi uyandırdı
(Yazısı 3. Sayfa)

Sendika yöneticilerinin bu seneki çalışma programı

İdare Hey'etinin tasvip gören çalışma raporunda yer alan görüşler işçilerin refahını gözetiyor. Şubeler şeklinde teşkilâtlanmaya önem veriliyor.

(Yazısı 4. cüde)

Ankaradaki işsizlerin Meclise kadar yürüyüşü basında çeşitli tepki yaptı

Çeşitli görüşleri belirten yazarların makalelerini tarihî önemine ve değerine dayanarak yayınlıyoruz

Siyavuş il
Yazıyor

Esin Talû
Diyor ki

Ankara'da işsiz kalan inşaat işçilerinin sessiz yürüyüşünü gazetelerde okumuşsunuzdur elbet. İş yok işsiz ve aç kalmış zavallıklar, nereye başvursunlar, şaşırıyorlar, Kalmışlar, Meclise kadar yürümüşler, içeride birini bulur da dertimizi anlatırız umı dyle.

Bu, öbürleri gibi bir fıkretme ve dayatma nümayişi değil katliyen, Sıfırcı hocanın ayağını kaydırmak, İmarcı kaymakamı yıldırmak vesafre kabilinden bir güdüme gösterisi değil de, bir tür lü düzene sokulamayan iktisadi hayatımızın hergün biraz daha artmakta olan kurbanları, her halde bıçak kemiğine dayanmış olacak ki, kendilerine hangi renk ten boya sürüleceğini bile bile, bu korkunç tehlikeyi göze alarak, koşa koşa Meclise gidip dert yamışlar.

Mecliste, bu şikâyetlere muhatap olanlar, kendilerine nasıl muamele etmişler, neler söylemişler, inzibat kuvvetleri nasıl bir tâbiye ile cemaati dağıtmışlar, bütün bu ayrıntılara değinmek ne yazık ki, Nitekim muhatapları: Bir sudan ferman yazılsın çağlayan Ayanına!

— Açı, demişler, Siz bize çare arayacağınız bu huzur meselesidir tutturmuşsunuz, gözünüz başka birşey görmüyor!

Doğrusu, bu siteme cevap vermek kolay değil, Haklısınız dene mez ki, Nitekim muhatapları:

Bir sudan ferman yazılsın çağlayan Ayanına! mısraını medlûntüne uygun karışıklarla müracaatları Allah'a havale etmişler.

Başka ne yapabilirler di? Zaten nereye gitsinler, sadre şifa verecek bir cevap alamazlardı. Meselâ Maliye Vekilâne gidip de:

— Hep iktisadi yatırımlardan bahsediyorsunuz, bu fasla mîl bayır ayırınız, bu cömertliği gösterirken bizlerin hîşsesine ne düşeceğinizi ve ne zaman düşeceğinizi hesapladınız mı? Devlet idaresinde bir icmalat yatırım faslı yok mudur? Varsa biz neden böyle sürünüyoruz, demiş olsalardı, sayın Şefik İnan kendilerine ne buyurdu acaba?

Herhalde, dese dese: — Yahu, ben hazineye para bulmak için aylıkların yüzde on beşini bile deve yaptım, Hele ya tınnları yapalım, mîlîl geliri yıldırsak, o zaman elbette sizlerin de çaresine bakarız, derdi.

Devlet Plân'ına Dairesine gitseler, ne olurdu? Eyvâla kimseyi bulamazlardı, kapıcı kendileri ne:

— Aman, gürlütlü edip de içe

Ankara'da yürüyüş yapmışlar. "Açız, sefiliz, işsiziz, diye bağırıyorlar. Meclise gitmişler, görüşmeler olmuş. Ve "Şimdi iş istiyoruz, şimdi, diye diretmışler.

Bir çok bakımdan küçümsenmeyecek bir hâdisedir bu! Ancak mesele istenilen şekilde tefsir edilmedikçe. Bu ne bir proleter ayaklanmasıdır, ne halk sınıfının uyanması! Olayları objektif bir gözle tahlil etmek icabeder.

Bir kere dikkat edilecek husus, çoğunluğun inşaat işçisi olmasıdır. Bu bir bakıma demektir ki: İşsizliğe karşı miting yapan sınıf endüstri işçisi değil, tarım işçisidir. Zira görülmüş ve denenmiştir ki, inşaat şantiyesinde çalışanlar, ekseri tarım sahasındaki işsizlikten dolayı şehre akanlardır. Demek ki bu yeni değil, eski bir yaradır ve mesele inşaat işinin yavaşlamasından ziyade, öteden beri mevcut tarım sahasındaki işsizliktir. Türkiye oldum olası mevsimlik işsizliklerden, gizli işsizlikten, tarım sahasındaki işgücü fazlalığından muztariptir.

Mustariptir amma... bugüne dek ne yapmıştır? Plânlı ve programlı, sistemli ve metodlu hiç bir şey! Bayındırlık işlerinin mevsim işsizliğine rastlayan devre getirilmesi bir sisteme bağlanamaz mıydı? Tarım endüstrisinin genişletilmesi hususunda ilk netice alınamaz mıydı? İşsizliğin fazla olduğu bölgeler tesbit edilip o bölgelerde şehre akını önleyici tedbirler alınmaz mıydı? Yapılabilir bütün bunlar! Ama nedense Devletin sosyal fonksiyonuna gereken önem son senelerde verilebilmiştir. Böyle olunca da söz sokağa dökülmektedir.

Sözün sokağa dökülmemesi için hükümetin, uzun vadeli tedbirlerin yanı sıra, kısa vadeli tedbirleri de alması gerekirdi. En basitinden 1962 yatırım programının tatbikine daha önce başlanması için gerekeni yapması icabederdi. Bu hususta niçin yavaş hareket etmiş, niçin basiretsizlik göstermiş ve muhalefetin aynı konuda sorduğu suallere niçin hâlâ cevap vermemiştir. Akıl sır ermez!

Şimdi geçelim işçilerimizin ve onları yöneten sendikacılarımızın tasvip etmediğimiz tutumlarına. Sendikacılık, hakkı sokakta aramak, sözü ayağa düşürmek değildir. Her şeyin bir nizam, bir adâbi, bir kanuna uygunluğu vardır. Biz senelerce, işçi haklarının müdafaa ve mücadelesini, bu hususta pek kısım kanunlarla gerçekleştirmişe çalışmış olan sendikacıları tanırtız. Onların bu azimli ve nizami mücadelesidir ki, bugün Devletimize biraz da sosyal vasfını kazandırmıştır.

Dikkat buyurulsun... 5 bin inşaat işçisi "İşsiz, diye bağırıyor ve ancak 388 inşaat işçisi İş Bulma Kurumuna müracaat ediyor. Sendika, işçilerini sokağa dökmeden, gerekli müracaatları yapmayı deneseydi, muhtelif kurumlarla bu hususta baskıda bulunsaydı... İşçi bulmaya, Sigortalar ve işverenler ile pazarlığa girişseydi. Ve bütün bu yolları denedikten sonra bir miting tertiplemiş ve işçilerimize faydalı yollardan sahip çıkmış olsaydı, bu sûtunda yazacağımız yazı da daha da değişik olurdu. Ama sendika, Millet Meclisini sırf politik oyunlarda bulunmaktan dolayı tenkit ederken aynı oyuna, gösteri yoluna sapmakla kendisi düşmüştür... ve yazık etmiştir!

İşçi haklarının, grevin, iş aktivinin gerçekleşeceği bir sırada umumî efkârâ bir ürkeklik vermiş olmak taktik bir hâdisedir.

Kaldı ki, bir defa daha tekrarda fayda var: Demokrasi, işlerin gayri kanunî davranışlarla sokakta halledildiği bir rejim değildir. Buna Oklokrasi denir ki, bu da meselelerin sokakta halledilmek istendiği rejimden gayrisi değildir.

İçkileri rahatsız etmeyin, plân yapıyorlar derdi.

İktisat ve Ticaret Vekâletine gitselerdi, ne cevap alırlardı? Kağıt kuruluğundan bu güne kadar İktisat ve Ticaret Vekâletinin sesini duymuş kimse var mı? Ya Sanayi Vekâletine uğrasalardı, ne olurdu? Olsa olsa belki kendilerine:

— Yook, biz böyle plânsız programsız iş göremeyiz, başka kapıya diye sâhik verirdi. O başka kapının da neresi olduğunu o aç ve masum insanlar nasıl bildirdi, nereden bulurdu?

Nitekim içlerinden birkaçı, baş vurulacak kapı arayım derken,

kapı altına düşmüşler, Artık ne zaman kurtulacaklarını Allah bilir!

Tedbirler kanunu eksik çıktı, efendim. Ona "kimse iş ve eklemiş oysaydı, eski Maarif Nazırı Hâşim Paşa usuliyile, memleketi gül gibi idare etmek istenirdi.

İşte böyle, efendim Politikacılarımız huzur bekliyor, millet huzur bekliyor, zinde kuvvetlerimiz hazır bekliyor, Herkes birşay bekliyor, ama beklenen şey aynı değil!

(Yeni Sabah tan)

Ankara'daki "İşsizler yürüyüşü", memleketimizin mümkün olduğu kadar kısa zamanda ele alınması gereken meselelerinin neler olduğunu göstermesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

Hükümet programında tedbirlerinin derhal alınacağı bildirilen ve Çalışma Bakanlığı tarafından hazırlanan bir raporla Başbakanın dikkatine sunulan işsizlik alınacak tedbirleri beklemeyecek kadar gergin bir mesele olduğu için sonunda Ankara kaldırılmalarına dökülmüş ve Meclis'in kapısını bizzat çalmıştır.

Bizde her meselede yapıldığı gibi, şimdi de "Yürüyüş Kanunu"na uygun mudur, ayları mıdır? "Tahrikçiler var mıdır, yok mudur?" gibi münaheşalara girilmesi ve asıl meselelerin ateş üzerinde unutulması bir defa daha tehlikeyi tehlikeye atar. Nitekim, yetkililer halen bu tartışmanın hazırlığında olduklarını göstermişlerdir.

Tahrik ister olsun ister olmasın, yürüyüş kanununa uygun ve ya aykırı bulunsun, ne çıkar? Bunların işsizlik ile, işsizliğin önlenmesi ile ne ilgisi olabilir?

İktisadi hayatın durgunluğu ile hızla artan nüfusun bütçünün körüklediği işsizlik yangını, memleketin çatısını sarmak üzere redir. Ankara nümayişi, bu yangının ufak bir kıvılcımdır. Hükümet, program ve raporlardaki iktisadi ferahlık tedbirlerini kâğıt üzerinde kalmaktan kurtarıp gerçekleştiremezse, koalisyona girsin ne kadar sağlam anlaşmalar varırsa varsın, başarısızlık bataklığında bocalamaktan öteye gidemeyecektir. Hükümetin bu bataklıktan kendisini kurtarması ve asıl meselelere el atması zamanı gelip geçmektedir. Bari tehlike çanlarına kulaklar tikanmasa, (Akşam'dan)

Kâğıthaned
cam işçilerinin
pursentleri az

Kâğıthane Cam Fabrikasında çalışan işçilerden CAM — İŞ Sendikasının üyesi bulunan kağıtçıların almakta oldukları pursentlerin azlığından şikâyet etmişlerdir. Sendika şube yöneticileri bu işçilere zam yapılması için teşebbüse geçmişlerdir. İşveren de kağıtçıların elleri ne geçen ücretin yetersizliğini kabul etmiştir. Bunun üzerine Haziran içinde işçilere zam yapılması gereğinden ittifaka varılmıştır. Merkez Sendika yöneticileri ile şube yöneticilerinin ortaklaşa gayreti verimli olmuştur.

Camcı ustalar
işyeri açtılar

CAM — İŞ Sendikasının eski Cibali şubesi sabık Başkanı Seyyit Bozkaya Cam fabrikası ustabaşısı Necmi Eneş ile arkadaşlarımız Sabri Çilgin, İsmail Atalay, Refik Türkmenoğlu Komondit Şirketi 18 Haziran 1962 günü fırını ateşlemek suretiyle faaliyete geçirmişlerdir. Arkadaşlarımız bu yeni teşebbüslerinden dolayı candan tebrik eder ve başarılar elde etmelerini dileriz. CAM — İŞ Sendikası bu hayırlı teşebbüste bulunan arkadaşlarına daha yardımcı olacağını bildirir.

Almanya mektubu

Lütfü Ak, Almanyaya ayak basar basmaz istanbuldaki sendikacı arkadaşlarını düşündü ve yazdı

Kimse Türkçe konuşmayacak, — Pansiyonda çamaşır yıkanmayacak — Evde tahribat yapanlar parasını ödeyecek — Bütün gün Almanca çalışılacak — Bir işçi hastalandı — Elli Türk lirasına 14 Mark.

Sendikamızın uzun süre Başkanlığını ve bir çok görevlerini yapmış, fabrikada Başmüessir seçilmiş kıymetli kardeşimiz Lütfü Ak, geçen sayımızda da bildirdiğimiz gibi bir yıl sendikacılık eğitiminde bulunmak üzere Batı Almanyaya gitmiş bulunmaktadır.

Arkadaşımız Almanyaya gider gitmez sendikamız Başkanı Ali Akın ve Kurul arkadaşlarına hitaben mektup göndermiştir. Lütfü Ak mektubunda şunları bildirmektedir:

Sayın kardeşim Ali Akın ve Kurul arkadaşları,

7 Mayıs Pazartesi günü saat 16.30 da Frankfurt Hava Alanına indik. İstasyonda iki bayan ve iki erkek 4 Temsilci bizi karşıladı. Hususi otobüslerine binerek 16.45 te Frankfurt'tan ayrıldık. 200 Km. yol kat ederek saat 24 de Aarsen kasabasına geldik. 1 saat 45 dakika yemek molası verdiler. Gece saat 12 den sonra bizi teker teker pansiyonlara dağıttılar.

7 Mayıs Salı günü saat 8 de Enstitüde toplandık. Yemek yedik. Saat 9 da içtima ettik. Kısa bir konuşma oldu. Yani hattı hareketimizi bildirdiler:

a) Kimse Türkçe konuşmayacak,
b) Hergün saat 8 de içtima, 18.30 da paydos.
c) Evlere zarar ziyan yapılmayacak, ya panlardan tazminat alınacak,
d) Kurs 2 ilâ 4 aydır.
e) Çamaşır pansiyonda yıkanmaz ve banyo yapılamaz v. s. v. s.,
f) Çamaşır yıkama ücreti şahıslara aittir. (Bizim para ile üç parça çamaşır yıkama ve ütüsü 7 Türk lirası).

Yemekler malûmu alınız: Patates ezmesi. Su ve ekmek yok.

Bulduğumuz yer nahiyedir. 8000 nüfusu var. Okuduğumuz enstitüde dünyanın her tarafından gelen talebe var. Türkiyeden 28 talebe yiz. Yüksek mimar, Yüksek mühendis çıkacaklarla ayrıca bizim gibi işçilerden Brezilyalı ve İtalyanların sayısı 50 kadar.

Şimdilik Almanca öğrenmeye çalışıyoruz. 4 aydanberi lisan kursu gören talebelerin bile

dertlerini Almanca izah edemediklerini gördük. Bakalım bizler ne yapacağız?

Kafitemiz 23 kişidir. Kırıkkaleden gelen arkadaşımız hastalandı. Bugün hastahaneye yattık. Akşam üzeri eve geldim. Ev sahibi ve eşi kendi oturma odalarına aldılar. Almanca'dan başka dil bilmiyoruzlar. Ben de Türkçeden başka dil bilmiyorum. Kaş ve göz işareti ile bir saat anlaşmaya çalıştık. Anladığımıza göre Türkleri kalpaklı ve şalvarlı, kadınları da peçeli sanıyorlar. Resimler göstererek yanlış düşündüklerini anlattım. Onlar bava Ben Hur filminden dem vurdular. Ben de "Nayn" deyip odama çekildim.

Burada sendika da yok, işçi de. Bu bakımdan Alman sendikacılığı hakkında en ufak bir bilgiye sahip değilim. Durumumuz hakkında zaman zaman sizlere malûmat veririm. Sizler ne âlemdesiniz? Kütahya ve Çayırovân üyeliği oldu mu? Yüksek Hakem Kurulu akort çalışan işçi kardeşlerimize ait kararını müsbet verdi mi? Goble kadrosunu yaptınız mı?

Bütün arkadaşlara ayrı ayrı mektup yazmak isterdim. Elimde imkân yok. Para da bitti. Onun için kusura bakmayın. Burada yaşamak var; çalışmak da var. 24 saat dolaştım. Sokakta 70 — 80 yaşındaki kadınlardan başkasını göremedim. Herkes işte. Ama hayat pahalılığı pek çok. Bizim para burada bozuluyor. 50 lira verdim. 14 Mark aldım. 14 Mark burada kahve çay parası. Bütün şikâyet hayat seviyesinden. Bizimki ise ekmek, su, banyo ve çamaşır işidir.

Buradan sendikacılık ve işçilik öğrenerek yurduma dönüp arkadaşlarıma ve milletime yararlı olmanın başka gayem yok. Hepinize ayrı ayrı selâm ve saygılar. Bütün işçi kardeşlerimi hasretle anarım,

ADRES:

Herrn Lütfü Ak
Goethe — Institut 3548
Arolsen / Hessen
Deutschland

LÜTFÜ AK

Sendika Yöneticilerinin bu seneki çalışma programı

(Göçen sayıdan devam)

KAYA CAM:

Senelerdir üyelerimize verilmeyen yol paralarını temini cihetine gidileceği gibi mahkemeye intikal etmiş işe son verme hâdisesi titizlikle takip edilecektir. Üyeleri - mizin tasarruf bonoları için ödemekte oldukları meblâğın işveren tarafından Maltıye yatırılmadığı öğrenilmiş olup Sendikamız kanunî yoldan gerekeni yapacaktır. 8 Aylık tatbik edilmeyen asgari ücret farkları için anlaşma yoluyla üyelerimize tevzi cihetine gidilecek, olmadık takdirde Sendikamız durumu mahkemeye intikal ettirecektir.

NET CAM:

Ücretle ilgili herhangi bir ihtilâf mevzuubahis olmakla beraber gerek istihsalin artırılması gerekse üyelerimizin menfaati bakımından bilhassa yaz aylarında Paşabahçe şişe ve cam fabrikasında olduğu gibi pirim usulünün tatbiki için gayret sarfedilecektir.

B.T.B.:

Bu güne kadar olduğu gibi bundan böyle de samimiyetine inanmak istediğimiz işvereni nezdinde yol paralarının üyelerimize temini cihetine gidileceği gibi üyelerimiz için hazırlanan blok apartman projelerinin bir an önce yapılması için imkânlar aranacaktır.

ÇAYIROVA:

Vilâyet haricinde bulunduğundan bu güne kadar asgari ücretin tesbit edilmediği ancak mevcut sendika ile anlaşmaya varmak suretiyle tesbitine gidilecektir. Derica,

Gebze, Hereke ve Pendik gibi uzak mıntakalardan işyerine gelmekte müşkülât çeken üyelerimize vasıta temini olmadık takdirde parasının işverenden tahsili ile anlaşmalı otobüsler kiralanacaktır.

SUBELER MEVZUU:

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu müessiller heyeti toplantısında alınan karar gereğince mevcut sendikaların Türkiye tipi 16 sendikamız çatısı altında toplanma kararı tatbik edilecek bransımıza giren Türkiye - mizin muhtelif vilâyetlerimizdeki cam ve Seramik sanayi iş kolları camımıza katılmaları temin edilecektir. Şubelerin çatısını altına alınmaları hususunda gayret sarfedilirken merkezimizle faaliyetlerine devam eden Sendikaların nizamnameleri kurulumuza getirilerek ilim adamlarının riyasetinde tetkiki ile camımıza yararlı bir nizamname hazırlanarak Genel Kurul Huzuruna çıkılacaktır.

SOSYAL/DAVALARIMIZ:

Meriyette bulunan nizamnamemiz ahkâmına uymak suretiyle üyelerimize gereken yardımlar yapılacaktır. tahaneler sık sık kontrol edilerek aksaklıkların giderilmesi için ilgililerle temasa geçilecektir. Bilhassa Paşabahçe'de temeli atılan tam teşekküllü hastahanesinin üyelerimize dolayısıyla sigortalı kardeşlerimize bir an önce faydalı olabilmek imkânları aranacaktır.

İDARE HEYETİ

Çayırovada iki sendikaya da üye bir idarecimiz

Osman Şenol, hesap vermekte geç kalırsa hakkında gereken kanunî muameleye başvurulacaktır, olay büyük üzüntü yarattı

Çayırova Cam İşçileri Sendikası kurulduktan sonra Türkiye Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası ile birleştirilmesi için çeşitli teşebbüslerde bulunmuş ve aynı işkolunda birden fazla sendika bulunması, na ihtiyacı olmadığı belirtilmiştir. Fakat bu yeni sendika kuran arkadaşlarla anlaşma yapılamaz yince işleri daha elverişli bir zemine aktarmak için T. Şişe ve Cam Sanayii İşçileri sendikası sını Çayırova şubesi kurulmuştur.

Çayırova Cam İşçileri Sendikası ile şubemizin ahenkli çalışmaları sağlanması ve müs takil sendikaların şubeye ihtiyacı çalışmalarını başarması için Şube Başkanı Osman Şenol görevlendirilmiştir. Ancak Osman Şenol beklenen randımanı vermemiş üstelik Çayırova Cam İşçileri sendikasına da üye olmuştur. Hem ana sendika, hem de yeni kurulan sendikada aynı zamanda üyeliğini yürüt

mek isteyen Osman Şenol bu defa Çayırova Cam İşçileri Sendikasının kongresine katılmış ve ana sendikamız bu kongreden haberi olmaması için de gerekli tedbir almıştır.

Sendika kongresinde seçim faslında kendine şans deneyen Şenol gerekli takatle Başkanlığı gelmesini sağlamış, ancak 4 gün geçtikten sonra çekilmek lüzumu ile karşı karşıya kalınca istifasını vermiştir.

Türkiye Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası, şubesinin başkanına gönderdiği bir yazıda merkeze hesap vermek zorunda olduğu hatırlatmış ve üzerindeki hesaplara birlikte 23 Hazirana kadar Merkezde defterleri ve evrakı teslimi gerektiği bildirilmiştir. Hesap vermektense kaçındığı takdirde Osman Şenol hakkında gerekli işlemin yapılacağı tabii görülmektedir. Türkiye Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikasının Şube yöneticisi iken birleşme işini hal jedeceği yerde ikinci sendika durumundaki kardeş teşekküle girip davayı parçalayıcı çalışması cemiyetçilik bakımından mahzurlu ve tekdide fazla mü sait görülmektedir. Olayların nasıl gelişeceği merakla beklenmektedir.

Paşabahçe

(Baştarafı 1. sayfada)

132 sayılı yazısına ekli dosya ile verilen karar incelenerek gereği konuşulup görüldü. Karar metninde yazılı zamlara tahsisen "günlük esas" üzeri, ne ücret alanlara hasrı deriş edilmediğine ve esasen talepte de akortla çalışanlara da ram yapılması ileri sürüldüğüne göre yapılan zammın işyerinde işçilerin eline bir günde geçen kazanç manasına geldiği ve binaenaleyh okortla çalışanlara da şamil bulunduğu aşikardır. Bu sebeple kararın tavrızline mahal bulunmadığına 7.5.1962 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Böylece sendikamızın istediği uygun olarak fabrikada akortla çalışanlara da ücretle çalışan öteki işçilerle birlikte zammın yapılması icabettiği gerçeği ortaya çıkmıştır. İşyerinin akort ücret alanlara Mart 1962 den itibaren biriken zamlarının verilmesi zaruretli tahakkuk etmiştir.

İsrailde Sinaî inkişaf hızlandırıldı

İsrail İstatistik Müdürlüğünden bildirildiğine göre 1961 yılı zarfında İsrailde sanayi sahasında diğer yıllara nazaran büyük bir gelişme olmuş ve istihsalde yüzde 21 nispetinde bir artış kaydedilmiştir. 1960 yılındaki artış sadece yüzde 13, buna paralel olarak 1961 yılında İsrailde işçilerin sayısı yüzde 13, ücretler de yüzde 25 nisbetinde artmıştır. Derisi memleketimiz başına demekten başka bir çare yoktur. Çünkü daha dün denemek kadar 9 Mayıs tarihinde istiklallerinin on dördüncü olan İsrail milletini kısa zamanda Amerika gibi ileri memleketlere feza varısına çekmiştir. Demek oluyor ki bir memleketinde her şey vatan için olursa ileri hamleler yapılabilir.

Sigorta Hekimleri örnek hekim görün

Sigortalı üyelerimize reva görülen başlı muamele defalarca gi hayet konusu olmuş buna rağmen önüne geçilememiştir. Hayatı teğkât olarak Baş hekimimiz doktorlara karşı yumuşak davranmasında buluyoruz ve sayın Baş Hekimimizin Doktor ve Hemşireleri tath muamele görmeleri ni temin edeceği kanaatiyle üzün tümüzün bir nebze olsun hafifletileceği kanaatindeyiz. Bu arada

Halim Dincer Hariciye Turan İlkbay Bevilie Şahap Gökçe Asabiye Şaekir Coşkuner Bakterio loji mütehassıslarına üyelerimize karşı takındıkları samimi tavır ve muameleden mütevellit cam işçileri adına teşekkür ederken diğer doktor ve Hemşirelerin de aynı şekilde hareket etmelerini beklemekteyiz.

CAM — İŞ

Seminere Katıldık

Ankara'da 4 — 7 Haziran 1962 tarihlerinde Hür Dünya İşçileri Sendikaları Konfederasyonu tarafından tertip edilen Grev ve Kolektif iş akti seminerine Sendikamız azası ve Paşabahçe Cam Fabrikası İşçi Baş Müessili A. Çapın iştirakına karar verilmiştir. Ayrıca İstanbulda yayın Hür Dünya İşçileri Sendikaları

Konfederasyonu tarafından 17 — 29 Mayıs 1962 tarihi arasında devam edecek olan toplu sözleşme ve Grev mevzuunda Sendikamızın Genel Sekreteri Ferruh Taymaz gönderilmiştir. Seminerin Türk İşçisi ve Cam İşçilerine yararlı olmasını dileriz.

CAM — İŞ

Bir Hatıra

Unutulmaz bir idareci

Fikret beyin fabrikamıza ne zaman girdiğini bilmiyorum; ama onun iki sene gibi kısa bir zamanda ayrılmış samimiyetine ve ideal bir insan olduğuna inanarak arasında büyük üzüntü olmuştur.

Memleket gerçeklerini bilen bir kimse olarak ciddi çalışmaya gaye edinmiş, emrindekileri de çalıştırmak için türlü metodlara başvurarak servisinde iş disiplininin ve çalışma ahlakının temininde muvaffak olmuştur. Ne yazık ki servisi ve bilhassa fabrika için en faydalı hale geldiği anda mecbur bir sebepten dolayı birdenbire ayrılıp gitmiştir.

Fikret Bey, prensip sahibi bir kimse idi. Herlikenemeyişimizde birinci sebep olan mesuliyetsiz ve lâibali çalışma tarzımızı tasvip etmiyordu. Ciddi ve bir mesuliyet hissi altında çalışmamızı arzu ediyordu. Ve bunun temininde çalışıyordu. Bunun içindir ki yapılan hatalara göz yumuyor, derhal teziyeli yoluna gidiyordu. Sıranı gelirken onun kendi kendini de cezalandırdığına dair bir misal vermeden geçemiyceğiz. — Bir gün üzerine kayıtlı kumpasları sayıyor, bir tane noksan çıkıyor. Arayıp taradıktan, bu-

lanamıyacağına kanaat getirdikten sonra kendisi hakkında bir yazı yazıp kaybolan kumpasın bedelini maaşından kesilmesini istiyor. — (yalnız gursası tyi anlaşılmaktadır ki bu, ayrılacağı sırada olmuş bir şey değil 4-5 ay önce olmuş ve bana da anlatılan bir vaka olmayıp şahidi olduğum bir hâdisedir.) Kendisi için böyle olan bir kimse neden başkaları için de böyle olmasın? Değil mi?

Fikret Bey, yanılabilirliğini her zaman söylemiş, doğruyu her zaman kabul etmiştir. Bunları bir izzeti nefis meselesi haline getirmemiştir. Zira onu daha yakinen tanıyan, dolayısıyla yanıldığını söyliyken deolsa bile, onun bende bıraktığı olduğu intiba budur. Böyle bir intiba bırakmakta takdire değerdir.

Fikret Beyin, duyduğu takdirde bu yazıyı yazdığıma üzüleceğini ve bana kırılacağı düşünerek ben de üzülmüyorum ve kendisinden özür diliyorum. Amma gerçeklerin ortaya çıkarak bazı zihninlerdeki istifhamların cevap bulmasını da çok arzu ettim.

Gönül ister ki, herkes böyle olsun.

Talât YILMAZ

Bir Amerikalı Sendikacının önemli mukayesesesi

Merkezi Danimarka'da bulunan Uluslararası Yapı ve Ağaç İşçileri Federasyonu, 3 nisan'da Ankara'da işsizliği protesto etmek maksadıyla sessiz yürüyüş yapan işçilerine yardımında bulunmaya karar vermiştir. 80 bin lira tutarında olan yardım, bir kısmı Ankara'daki olayda tevkiif edilerek cezbeyine konulan 6 işçinin aileleri ile, çok müşkül şartlar içinde bulunan bazı işsizlere dağıtılmak üzere Yapı İşçileri Sendikasına verilecektir.

Bu karar, Türk — İş Hür Dünya Sendikaları Konfederasyonu'nun tertiplediği "Grev ve Toplu Sözleşme" konulu seminerde konferanslar vermek üzere şehrimize gelen John Thalmayer tarafından açıklanmıştır. Yapı İşçileri Federasyonu ile birlikte 3 büyük Uluslararası işçi teşekkülü tarafından Türk işçilerinin teşkilatlanma

larına yardımcı olmak amacı ile memleketimize gönderilen ve 2 aydan beri Türkiye'de bulunan Thalmayer, çünkü korfe ransında şöyle demiştir.

— Henüz Türkiye'de işçilerin haklarının korunduğundan bahsedilemez. Türkiye'nin bugünkü durumu, Birleşik Amerika'nın 1877'deki şartlarına pek benzemektedir. Bu tarihte Amerika'da işçiler pek düşük ücretlerle ve feza iş şartları altında çalışıyorlardı. İşsizlerin sayısı da hayli yüksekti. İşte bu yüzden bir yıl önce Amerika'da demiryolu işçileri ilk büyük grev hareketine girişmişlerdi. Hâlen Türkiye'de de işçilerin aldıkları ücretler, başka memleketlere nazaran çok düşüktür. Bir tarafta işsizlik göze batır şekilde mevcut iken, işçiyi himayesine alacak bir işsizlik sigortası henüz ihdas edilmemiştir. Adana'da meskensiz, yersiz, yurtsuz, sokaklarda uyuyan insanlarla karşılaştım. Bunun gibi yüzlerce misal daha verebilirim. 1877'de böyle davalarla karşı karşıya bulunan hükümet, işi oluru na bırakmıştı. Zira devlet, büyük sermayedarlar tarafından idare ediliyordu. Bu bakımdan daima işverenlerin lehinde olmak eğilimindeydi.

Türkiye'de halk oyunun üzerine eğilen sendikacılara haksız yere "komünist" damgası vurulduğunu müşahade ettiğimi belirten Amerikalı Sendikacı sözlerine şöyle devam etmiştir:

— Türkiye'de halkoyunun sessiz sedasız durdukları sürece sendikacılardan yana olduğuna, fakat biraz mücadele ve baslayınca onlardan ürktüğünü fark ettim. Ancak, işçiyi koruyan kanunların mevcudiyeti bir şey ifade etmez. Bu kanunların uygulanıp uygulanmadığı ve kaç kişiyi kapsadığı meselesi önemlidir. Öyle işyerleri gördüm ki, bunların kapılarında işçi kanunı giremiyor. Bunlar arasında memleketimizde çalışan bazı yabancı firmalar da vardır. İşte bunlarla yapılan

mücadeleler sırasında sistemli engellemelerle karşılaşıyor. Bu arada sendikacıların komünist oldukları öne sürülüyor. Oysa, komünist memleketlerde işçiler birer esirden farklı değillerdir ve tabiidir ki, hiç bir sendikacı böyle bir durumu arzulamaz. Sendikacılık, ancak hürriyet havası içinde gelişebilir."

(Cumhuriyet) ten

Sendika hürriyeti

Sendika kurma hürriyeti hem Anayasamızda yer almış, hem de bağlı olduğumuz andlaşma ve sözleşmelerde, köklemiştir. Sendika kurma hürriyetine karşı girişilecek hareketler ağır suçlardır. Artık memleketimizde sendika kurma ve sendikalı olma hürriyetine kimsenin tecavüz edemeyeceğini her aklı başında insanın kabul edeceği muhakkaktır. Fakat ne yazık ki, doğru dan doğruya sendika kurma ve sendikalı olma özgürlüğüne saldıranlar şimdi kendileri için yeni bir tecavüz hakkı arama volundadırlar. Bunun belirtileri vardır ve 3 sekilde kendini göstermek üzere hazırlanmaktadır:

- 1 — İşçi mümessilleriyle görüşüp sendika yetkilileri ile müzakereye girişmeme,
- 2 — Sendikalı işçilere şikâyet ve isteklerini sendikaya bildirmeden kademe kademe işveren vekillerine haber vermemecuburiyeti koyma,
- 3 — İşverene köle olacak yaradılıştaki bir kaç menfaat düşkünlüğü koruyarak onlara yeni sendikalar kurdurma ve işçi gücünü parçalayarak gerek sendikacılığı yıpratma.

Hemen söyleyim ki, işçilerin çok büyük bir çoğunluğu, hele Petrol-İş topluluğu içinde bulunanlar bu üç türlü sendika kurma ve sendikaya üye olma hakkına tecavüz edeceklere fırsat vermeyecek kadar şuuruludur.

Dizildiği ve basıldığı yer :

Basıldığı tarih: 3 Temmuz 1962

YAKIT Matbaası